

Άγιος Ιωάννης ο Ρώσος

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Ο θεοφόρος και νεοφανής Άγιος της Εκκλησίας, ο Όσιος Ιωάννης ο Ρώσος, ο νέος ομολογητής ανήκει σε μια άλλη κατηγορία αγίων ανθρώπων, οι οποίοι έζησαν με τον οσιακό τους βίο ή την ομολογία τους ή και τα δύο μαζί, ενώπιον των διωκτών τους, μια δεύτερη μορφή συνεχούς μαρτυρίου με τα ίδια σωτήρια αποτελέσματα, καθώς και αυτή η μορφή ήταν το ίδιο απόλυτη σε αγάπη και σε ευθύνη με εκείνη των μαρτύρων. Για αυτό αποκαλείται «όσιος» και «νέος ομολογητής» σε χρονική μόνο αντιδιαστολή με τους παλαιότερους.

Γεννήθηκε σε ένα χωριό της Μικράς Ρωσίας περίπου το 1690, από ενάρετους και πιστούς γονείς. Από μικρή ηλικία γαλουχήθηκε με το Ορθόδοξο πνεύμα και έμαθε τα ιερά γράμματα. Έλαβε μέρος στο μεγάλο Ρωσοτουρκικό πόλεμο (1710-1711), ο οποίος κατέστη άδοξος για τη Ρωσία και ο ίδιος αιχμαλωτίστηκε από τους Τατάρους και στη συνέχεια πουλήθηκε στον Οθωμανό Αξιωματικό Ήππαρχο. Σε αντίθεση με τους αιχμαλώτους συμπατριώτες του, οι οποίοι ασπάστηκαν το Ισλάμ, εκείνος παρέμενε αφοσιωμένος στην πίστη του στον Ιησού Χριστό και ομολογούσε

με θάρρος την πίστη του. Δήλωνε χαρακτηριστικά «Χριστιανός εγεννήθην και Χριστιανός θέλω αποθάνη...». Αυτή η παρρησία και η ομολογία του χάρισαν τον ευαγγελικό τίτλο του νέου ομολογητού.

Η ακλόνητη πίστη του και η στέρεη αγάπη του προς το Θεό εκφράστηκε με την ταπείνωση, την εργατικότητα και την υπομονή του. Ζούσε στο στάβλο με τα ζώα και με Ιώβεια υπομονή δοξολογούσε και προσευχόταν στο Θεό. Ακόμα και όταν του προσέφεραν ένα μικρό διαμέρισμα, εκείνος επέλεξε τη διαμονή του στο στάβλο, καταπονώντας το σώμα του. Αυτή η άσκηση όμως θα του εξασφάλιζε την ευωδιά του Αγίου Πνεύματος. Στο στάβλο αυτό επικοινωνούσε καθημερινά με τον Κύριο και στο νάρθηκα της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου τελούσε αγρυπνίες. Ο βίος του Οσίου Ιωάννη συμβάδιζε με τη συσταύρωση, τη μίμηση της μέχρι θανάτου υπακοής του Χριστού. Υπηρετούσε τον κόσμο, όπως ο σαρκωμένος Υιός του Θεού υπηρετούσε τον άνθρωπο. Αντιμετώπιζε τα πάντα με αυτή την εκκλησιαστική προοπτική και αναδείχθηκε ως αποδέκτης της Θεοφανίας, ως καρπωτής του Αγίου Πνεύματος.

Η παρουσία του Ιωάννη στον τόπο του αποτέλεσε αληθινή ευλογία και προσέδωσε πολλά αγαθά. Η προσευχή του ήταν τόσο δυνατή που έκανε θαύματα. Ακολουθούσε το «Πάντα, όσα εάν αιτήσητε εν τη προσευχή πιστεύοντες, λήψεσθε» (Ματθ. κα΄, 22), όπως είχε υποσχεθεί ο Χριστός στους μαθητές του. Η θαυματοποιός προσευχή του αποδεικνύεται από το εξής γεγονός: Κάποτε ο αφέντης του αποφάσισε να μεταβεί για προσκύνημα στη Μέκκα. Η σύζυγός του, μετά την παρέλευση αρκετών ημερών, παρέθεσε τράπεζα σε συγγενείς και αξιωματούχους φίλους του, για να ευφρανθούν και να ευχηθούν να επιστρέψει ο άνδρας της υγιής στον τόπο του από την αποδημία. Ο Ιωάννης, ως συνήθως, υπηρετούσε στο τραπέζι. Μεταξύ των εδεσμάτων που παρατέθηκαν σε αυτό ήταν και το πιλάφι, που τόσο πολύ άρεσε στον Αγά. Τότε η οικοδέσποινα θυμήθηκε το σύζυγό της και είπε στον Ιωάννη: «Πόση ευχαρίστηση θα λάμβανε Γιουβάν ο αφέντης σου, αν ήταν εδώ και έτρωγε μαζί μας από αυτό το φαγητό!». Ο Ιωάννης με προθυμία και απλότητα ζήτησε αμέσως ένα πιάτο γεμάτο πιλάφι και είπε ότι θα το έστελνε στον αφέντη του στη Μέκκα. Στο άκουσμα των λόγων αυτών, οι παρευρισκόμενοι γέλασαν νομίζοντας ότι ο Ιωάννης ήθελε να φάει το φαγητό ή να το δώσει σε κάποια φτωχή οικογένεια. Εκείνος το πήρε, πήγε στο στάβλο και γονυπετής έκανε προσευχή κι ανέθεσε στο Θεό την ικανοποίηση του αιτήματός του. Και όντως το πιάτο χάθηκε από τα μάτια του, ο δε Ιωάννης επέστρεψε στην τράπεζα και είπε στην οικοδέσποινα ότι έστειλε το φαγητό στη Μέκκα. Δέχθηκε, όμως, και πάλι τα σκωπτικά σχόλια και τα γέλια των συνδαιτυμόνων. Η έκπληξη τους βέβαια ήταν μεγάλη, όταν, μετά από λίγες ημέρες, επέστρεψε ο Αγάς από το ταξίδι του και έφερε στις αποσκευές του το πιάτο με το χαρακτηριστικό οικόσημό του. Διηγήθηκε μάλιστα πώς βρήκε το φαγητό, και μάλιστα ζεστό, στο δωμάτιό του στη Μέκκα, χωρίς να γνωρίζει τον

τρόπο της μεταφοράς. Ακούγοντας τη διήγηση οι οικείοι του έμειναν άφωνοι, ενώ η σύζυγός του εξιστορούσε όσα διαδραματίστηκαν. Μετά από αυτό, διαδόθηκε η δικαιοσύνη και η αγάπη του Οσίου Ιωάννη προς το Θεό και κέρδισε το σεβασμό όλων.

Μετά από λίγα χρόνια, την 27 Μαΐου 1730, ο όσιος Ιωάννης αρρώστησε και προαισθανόμενος το τέλος του βίου του, ζήτησε να κοινωνήσει για τελευταία φορά τον ουράνιο άρτο. Για το σκοπό αυτό ζήτησε από τον ιερέα να μεταβεί στο στάβλο του. Όμως ο φόβος του ιερέως για το φανατισμό των Τούρκων, τον έκανε να φοβηθεί να μεταφέρει άγια στο στάβλο και κατά θεία φώτιση έβαλε μέσα σε ένα μήλο τη θεία Κοινωνία και έτσι κατάφερε να κοινωνήσει τον Όσιο Ιωάννη. Μετά από λίγο παρέδωσε την ψυχή του στα χέρια του Θεού. Ο βίος του ήταν άξιος της ομολογίας και κέρδισε την τιμή του Θεού και των ανθρώπων, ακόμα και του αλλόπιστου αφέντη του. Υπήρξε μάρτυρας Εκείνου και για αυτό έλαβε το «στέφανο της ζωής». Μετά την παρέλευση τριετίας από την εκδημία του προς τον Κύριο και την ταφή του, αποκαλύφθηκε με τρόπο ουράνιο το άφθαρτο και ευωδιάζον σώμα του. Από το 1733 αυτό το ιερό λείψανο εισήλθε στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας ως προάγγελος της Ανάστασης

Ο Θεός δόξασε και τίμησε τον Όσιο Ιωάννη με εξαιρετικό τρόπο, διατηρώντας άσηπτο και αλώβητο το σκήνωμά του από αρκετούς εξωγενείς παράγοντες: τη φυσική κατάληξη του τάφου, το φανατισμό των Τούρκων, οι οποίοι αποπειράθηκαν να το κάψουν το 1832, καθώς και την περιπετειώδη μεταφορά του από την Καππαδοκία στο Νέο Προκόπιο της Ευβοίας, κατά την ανταλλαγή των πληθυσμών, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Το ακέραιο και πλήρες ευωδία ιερό λείψανο μεταφέρθηκε, μετά την εκταφή του, αρχικά σε λατομημένη σε βράχο Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, αργότερα στο νεόδμητο Ιερό Ναό του Μεγάλου Βασιλείου και τέλος στον προς τιμήν του ανεγερθέντα ομώνυμο Ιερό Ναό. Τοποθετήθηκε σε λάρνακα και χιλιάδες προσκυνητές και νοσούντες κατέφθαναν για να πάρουν την ευλογία του. Ο Όσιος Ιωάννης είναι γνωστός σε όλη την Καππαδοκία, το Ικόνιο, την Άγκυρα, όχι μόνο μεταξύ των Χριστιανών, αλλά και μεταξύ των Οθωμανών, ως «κουλέ Γιουβάν», δηλαδή ο αιχμάλωτος Ιωάννης. Οι Χριστιανοί, αλλά και οι Τούρκοι, έπαιρναν ως ευλογία λάδι από το καντήλι του αγίου, αγιασμό, βαμβάκι από το ιερό του λείψανο, φορούσαν ακόμα το σκούφο του και τη ζώνη του και έβλεπαν θαύματα με την πίστη τους. Από το ιερό λείψανο του Οσίου απουσιάζει το δεξί του χέρι, το οποίο βρίσκεται στη Ρωσική Ιερά Μονή του Αγίου Παντελεήμονος στο Άγιο Όρος.

Τον Οκτώβριο του 1824, με αφορμή την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών της Ελλάδας και της Κεμαλικής Τουρκίας, το τίμιο λείψανο βρέθηκε στο πλοίο που

μετέφερε πρόσφυγες στην Εύβοια. Στο λιμάνι της Χαλκίδας έγινε η μετακομιδή του σκηνώματος παρουσία του τότε Μητροπολίτου Χαλκίδος Γρηγορίου και των Αρχών της πόλης. Οι κάτοικοι του Νέου Προκοπίου πήραν το ιερό λείψανο στο χωριό τους και το τοποθέτησαν στον Ιερό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, όπου παρέμεινε ως την 27 Μαΐου 1951. Τότε μεταφέρθηκε στο νεοανεγερθέντα προς τιμήν του ομώνυμο Ιερό Ναό, σε ασημένια λάρνακα, με ανάγλυφες παραστάσεις από τη ζωή και τα θαύματα του Οσίου Ιωάννη. Καθημερινά προσέρχονται στο Προσκύνημα πλήθη πιστών από όλο τον κόσμο για να δεχτούν την ευλογία του Αγίου.

Στον Ιερό Ναό του Οσίου Ιωάννη του Ρώσου φυλάσσονται αρκετές εικόνες, μερικές εκ των οποίων μεταφέρθηκαν από τους πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία. Μια από αυτές είναι η αρχαιότερη εικόνα του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου, που προσδιορίζεται χρονικά γύρω στο 1790 και αποτελεί αγιογραφία μεταβυζαντινής τέχνης. Σε αυτήν εικονίζεται ο Άγιος σε νεαρή ηλικία.

Πηγή: «Ο Όσιος Ιωάννης ο Ρώσος», Αρχιμ. Χρυσοστόμου Τριανταφύλλου, Ιεροκήρυκος (νυν Μητροπ. Χαλκίδος), Έκδ. Ι. Προσκυνημάτων «Ο Όσιος Ιωάννης ο Ρώσος», Χαλκίδα 2000